

بررسی نطبیقی تجدیدنظر احکام کیفری در حقوق ایران و انگلیس

مؤلفین

سید ایمان موسوی پور جوزانی

(کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرک)

شعبان موسوی پور جوزستانی

(کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرک)

عنوان	موسوي پور جوزستانی، سيدابدیان، ۱۳۹۹.
عنوان فاردادي	ايران، قوانين و احکام Iran, Laws, etc.. English
عنوان و تام پرداز آور	بررسی تطبیقی تجدیدنظر احکام کیفری در حقوق ایران و انگلیس / مولوی سیدابدیان موسوی پور جوزستانی، شعبان موسوی پور جوزستانی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات شهریاری، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۵۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۵۵-۷۹-۹
وصفیت فهرست تویسی	قیپا
موضوع	تجددنظر قضایی - ایران
موضوع	تجددنظر قضایی - انگلستان
Judgments, Criminal - Iran	احکام جزایی - ایران
Judgments, Criminal - Great Britain	احکام جزایی - انگلستان
Comparative law	حقوق تطبیقی
نامه الزوده	موسوی پور جوزستانی، شعبان، ۱۳۹۷
ردیف س	۹۷۸۱۵۵۰۷۹۰۰۰
ردیف ب	۹۷۸۱۵۵۰۷۹۰۰۰
خواه د ک شناسی	۹۷۸۱۵۵۰۷۹۰۰۰

نام کتاب: جرسی مطبیه، تجدیدنظر احکام کیفری در حقوق ایران و انگلیس
 مؤلفین: ..... ید ایران موسوی پور جوزستانی، شعبان موسوی پور جوزستانی
 ناشر: انتشارات شهریاری
 مدیر مستول: ..... جواد شهریاری کرمی
 مدیر داخلی: ..... محمد اصغری
 صفحه آرایی: ..... قاسمی (ره)
 طراحی جلد: ..... مجتبی فرهادی
 گنجینه: ..... چاپ و صحافی:
 نوبت چاپ: ..... اول ۱۳۹۷
 شمارگان: ..... ۵۰۰ جلد
 قیمت: ..... ۱۵۰۰ ریال
 ISBN: 978-۰۰-۸۱۵۵-۷۹-۹ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۵۵-۷۹-۹

تلفن: ۰۹۱۲۱۸۳۴۱۴۴ همراه: ۰۹۰۰۴۶۶۴

www.ShahbaziPub.ir ShahbaziPub@gmail.com

دفتر مرکزی تهران: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، ساختمان گوتبرگ، پلاک ۱۲۱۲، انتشارات شهریاری، تلفن مرکزی: ۰۹۰۰۴۶۶۴

دفتر غرب تهران: ۰۹۱۳۸۶۴۴

توجه: کلیه حقوق مادی و معنوی چاپ و نشر، طرح روی جلد و عنوان کتاب با توجه به قانون حمایت حقوق ملّان، مصنفات و هنرمندان، مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ است. هرگونه استفاده بدون مجوز کتبی از ناشر تخلف یوده و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون قابل پیگیری در محاکم قضایی می باشد.

فهرست مطالب

۵	مقدمه مؤلفین:
۹	فصل اول: مفهوم و مبانی تجدیدنظر
۹	مقدمه:
۱۱	تعریف و ماهیت تجدیدنظر
۱۴	ماهیت تجدیدنظر
۱۷	انواع تجدیدنظر
۲۵	نظری تجدیدنظر
۲۶	مبانی عملی تجدیدنظر
۵۵	فصل دو: مرایه و میفات تجدیدنظر
۵۵	مقدمه:
۵۶	مبحث اول: تنظیم و تقدیم درخواست تجدیدنظر
۵۷	تنظیم درخواست تجدیدنظر
۷۹	ضمانات اجرای دام رعایت زاییت تنظیم درخواست
۸۶	نکالیف تجدیدنظرخواه
۹۱	مهلت درخواست تجدیدنظر
۹۹	فصل سوم: فرایند رسیدگی و تصمیمات ماجع به بینظر
۹۹	مقدمه:
۱۰۱	فرایند رسیدگی و تصمیمات دادگاه تجدیدنظر
۱۰۲	اعمال و تصمیمات دادگاه تجدیدنظر در موارد مدنی
۱۰۷	تصمیمات دادگاه تجدیدنظر
۱۱۱	فصل چهارم: نتیجه گیری
۱۱۷	منابع و مأخذ:

مقدمه مؤلفین:

اگر چه در گذشته فرض براین بود که قاضی مصون از خطأ و لغزش است و حکم صادره توسط وی عین حق و عدالت می‌باشد. ولی امروزه، این اندیشه و با ارتقاء سطح دانش و آگاهی بشر و به موازات آن، با توسعه علم قضایی و قضاوت، اعتبار و صلابت پیشین خود را از دست داده است. و این تغییر ظهور پیدا کرده است که اگر چه لازم است قاضی مشرف به تمام امور^۱ - این حال وی یک انسان است و به حکم انسان بودنش همواره در مدض لغزش و خطأ قرار دارد. لذا جایز نیست فرد بی گناه، به گناه ناکرده ی گردد. از این و مجازات شود و از این رو ضروری بود، ترتیبی مقرر گردد، مکاری می‌باشد. جهت اصلاح بی مبالاتی، قصور و یا اعمال نظر قاضی ایجاد گردد. بدین سبب مستگاه عدالت کیفری، از مسیر اجرای عدالت منحرف نگشته و جلسه حقوق آزادمی‌های افراد را به مخاطره نیافرند بدین ترتیب بود که، زمانی دادگاه برای اینکه هر دعوایی بتواند دو بار مورد قضاوت قرار گیرد، نیاز نداشت. «گونه‌ای که امروز، تجدید نظر احکام کیفری به عنوان یکی از طبقات اعیان از بد احکام در نظام های حقوقی دنیا و سیستم قضایی اکثر کشورها»^۲ - حیث شناخته شده است. و به عنوان یکی از عناصر تشکیل دهنده دادرسی عالیه، راصول ارزشمند دادگستری سالم و حقوق بشری محسوب می‌گردد.

^۱ - معرفت؛ محمد هادی، تجدید نظر در احکام دادگاه‌ها در فقه اسلام (فصلنامه

حق، دفتر چهارم، سال ۶۴ ص ۹۷)

از لحاظ لغوی، تجدید نظر یعنی در امری یا نوشتہ‌ای دوباره نظر کردن، و یا نوشتہ‌ای را مورد بررسی مجدد قرار دادن می‌باشد. و در علم حقوق منظور از تجدید نظر، دوباره قضایت کردن امری است که بدوآ مورد قضایت قرار گرفته است. و به عبارت دیگر نوعی معینی و بازبینی اعمال دادگاه بدوی می‌باشد. تأسیس مذبور که یکی از طرق معمول و عادی اعتراض به احکام کیفری محسوب می‌گردد. در حقوق ایران، همواره و از زمان تصویب قانون اصول محاکمات جزایی به رسیت شناخته شده بود. و اما پس از انقلاب و با ظهور و شیوع این اندیشه که تجدید نظر احکام برخلاف موازین شرعی می‌باشد. منع اعلام گردید. و بدین ترتیب در سالهای ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۷ هیچ حکمی قابل تجدید نظر نبود. و احکام صادر از دادگاه بدوی قطعی تلقی می‌گردیدند. اما به رغم آن همه اصرار بر قضا یت آن که به نوعی افراطی بودند دیری نپایید که آن افراط به تصریفهایی که از سال ۱۳۶۷ تا کنون متن از دیدگاه پیشین خود کاملاً مصروف گردید - با وضع مقرراتی در این خصوص، نه تنها حق تجدید نظر خواه اصحاب دعوا را مورد پذیرش قرار داده است بلکه قطعیت احکام کیفری را نیز، از مرحله تجدید نظر محدود شد.

بنابراین در این تحقیق بر آنیم تا صحن قیدن و همچنین رویکرد افتراقی قانونگذار ایرانی در زمینه تجدید نظر خدام آید. قواعد و مقررات آن را در پرتو قوانین موضوعه مورد بررسی و مطالعه قرار دهیم. در همین راستا، با عنایت به این که یکی از شیوه‌های سرند، و کاملاً مددجهت اصلاح و تکمیل قوانین و ساختار نظام قضایی هر کشوری مطالعه تطبیقی نظام‌های حقوقی سایر کشورها و بهره گیری از دستاوردها و نتایج تحقیقات آنها می‌باشد. لذا در این پایان نامه سعی گردیده است. تا سیستم تجدید نظر حقوق انگلیس مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد تا بدین وسیله، خلاصه و ایندادات موجود در سیستم تجدید نظر حقوق ایران مورد

شناسانی قرار گرفته و با پیشنهاد کیفری از مستاوردهای منید و علمی، در راستای رفع آنها اقدام نمود.

ب) اهمیت موضوع و علت انتخاب آن

تجدد نظر از احکام کیفری به لحاظ اهمیت و تأثیری که در احترام حقوق اصحاب دعوی دارد. و از وسائل تفصیل حقوق و آزادی های فردی و تأمین منافع جامعه می باشد، همواره یکی از مباحث بحث انگلیس آین دادرسی کیفری بوده است. در حالی که سطوحی نگری و عدم تعقی در کلام فتها، متون فقهی، و قوانین مربوطه موجب گشته است تا مقنن همواره جانب افراط یا تقریب را در پیش گیرد. بدین ترتیب ضروری است تا رویکرد افتراقی سه در زمینه تجدید نظر احکام که گاهی منجر به محرومیت اصل اباب دهی از حقوق حقه خود شده و گاهی موجب می گردد تا هیچ حد و مرزی داشت، کان اسرار این به حکم وجود نداشت و اعتبار امر مختومه مخدوش گردید. در دیگر قرار گیرد. همچنین، علی رغم اهمیت موضوع، متأسفانه سریرات شن. نی شده در این خصوص بسیار ناقص، تاریخ و مبهم می باشد. که این سرده، هیف قانونگذار در تشريع قواعد و مقررات صریح و گویا موجب — «... تا همواره سوالات و مجهولات متعددی برای دانشجویان مطرح گردد و از سو ... دیگر مطالعات تطبیقی صورت گرفته در این خصوص، صرف این مطالعه مقایسه ای حقوق کشورهای رومی ژرمن، یا کشورهایی که بر پای ... داد رسی اسلامی استوار هستند می باشد. به نحوی که، هیچ گونه مطالعه ... میقی در زمینه تجدید نظر احکام کیفری در حقوق انگلیس صورت ... نماید ... البته در مذاکرات مقدماتی وضع قانون تشکیل دادگاههای عمومی و این اظهار گردیده است که فک تشکیل دادگاههای عمومی بر گرفته از نظر حقوقی انگلستان است. اما این اظهارات متکی به هیچ دلایلی نیست . لذا با لحاظ مطالب فوق الذکر، انتخاب موضوع مزبور، و مطالعه آن به شیوه

تطبیقی، در راستای مستیابی به اصول و قواعد کارآمد و راهگشا ضروری
به نظر می‌رسید.

